

ttb analytics มองรายได้ธุรกิจโรงแรมปี 2567 เพิ่มแตะ 3.70 แสนล้านบาท บนความเปราะบางของการเติบโตแบบไม่สมมาตร

ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจ ทีทีบี หรือ ttb analytics ชี้รายได้ธุรกิจโรงแรมขยับแตะ 88% ของรายได้ศักยภาพ (Potential Income)⁽¹⁾ บนความเปราะบางของการเติบโตแบบไม่เท่าเทียมที่รายได้กระจุกตัวในกลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่เพิ่มสูงขึ้น และรายได้ไม่ได้กระจายไปยังเมืองรองอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร แนะนำรัฐยกระดับนโยบายกระตุ้นเที่ยวเมืองรองให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นโดยลดข้อจำกัดและเพดานการใช้มาตรการพร้อมแนวทางช่วยเหลือยกระดับผู้ประกอบการ SMEs

ธุรกิจโรงแรมในปี 2567 นับเป็นธุรกิจที่น่าสนใจ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19 สูงที่สุด ส่งผลให้ขนาดธุรกิจหดตัวลงจากจุดสูงสุดเดิมกว่า 65% ในปี 2564 (2.87 แสนล้านบาท ลดลงเหลือ 1.01 แสนล้านบาท) อย่างไรก็ตามการฟื้นตัวของธุรกิจมีสัญญาณกลับมาฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วหลังสถานการณ์โควิด-19 คลี่คลายลง โดยในปี 2565 อุตสาหกรรมโรงแรมฟื้นตัวได้เกินกว่า 70% และด้วยแรงส่งจากภาคท่องเที่ยวในปี 2566 ทำให้ตัวเลขจากภาคท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดหนุนแรงส่งอุปสงค์ภาคโรงแรมบนข้อจำกัดด้านอุปทานที่ไม่สามารถเพิ่มได้อย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองอุปสงค์ ส่งผลให้ราคาห้องพักในภาพรวมปรับเพิ่มขึ้น ทำให้รายได้ของภาคโรงแรมสามารถก้าวผ่านจุดสูงสุดเดิมที่ระดับ 3.28 แสนล้านบาท

ทั้งนี้ ในปี 2567 ด้วยแรงส่งจากภาคท่องเที่ยวจากทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่คาดว่าจะมากกว่า 35 ล้านคน และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่สร้างประวัติศาสตร์ต่อเนื่องจำนวน 320 ล้านคน-ครั้งแล้ว พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงบนโครงสร้างประชากรที่กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน เฉพาะแค่ในกลุ่ม Gen X และ Gen Y ครอบคลุมแล้วกว่า 70.5% ของกลุ่มประชากรที่เป็นอุปสงค์การท่องเที่ยว ซึ่งจัดว่าเป็นกลุ่มที่มีความพร้อมด้านการเงินเพียงพอในการตอบโต้ภัยด้านการหาความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว ทำให้ความเต็มใจจ่ายต่อทริปเพิ่มสูงขึ้นและส่งผลต่อการเลือกโรงแรมสามารถตอบโต้และได้รับความสะดวกสบายมากขึ้น ส่งผลให้แรงส่งดังกล่าวขยับรายได้ของธุรกิจโรงแรมเพิ่มเป็น 3.70 แสนล้าน (รายได้ธุรกิจโรงแรมประเมินจากข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และประเมินผ่าน Potential Income⁽¹⁾ ของจำนวนโรงแรมที่สำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ) อย่างไรก็ตาม การเติบโตในเชิงของรายได้ในธุรกิจโรงแรมยังแฝงไว้ด้วยความเปราะบางสำคัญซึ่งประกอบด้วย

- 1) การกระจายรายได้ที่ไม่สมมาตรระหว่างผู้ประกอบการรายเล็กและรายใหญ่ โดยในปี 2562 สัดส่วนรายได้ของธุรกิจโรงแรมระหว่างผู้ประกอบการรายย่อย (SMEs) และ รายใหญ่มีขนาดใกล้เคียงกันในอัตราส่วน 45:55 แต่หลังจากการฟื้นตัวในปี 2566 อัตราส่วนกลับเปลี่ยนไปอยู่ที่ 37:63 บนความเป็นไปได้ที่สัดส่วนรายได้ของผู้ประกอบการ SMEs จะปรับตัวลดลงต่อเนื่อง จากการที่ผู้ประกอบการ

รายใหญ่มีข้อได้เปรียบหลายประการ เช่น 1) **ความได้เปรียบด้านต้นทุนในการบริการ** (Economy of Scale) ที่ช่วยให้ผู้ประกอบการรายใหญ่อัตราส่วนต้นทุนห้องพักรับรองต่อลูกค้าหนึ่งรายมีราคาขายต่ำกว่า 2) **ความได้เปรียบจากบริการที่หลากหลาย** (Economy of Scope) เนื่องจากในโรงแรมขนาดใหญ่มีการบริการที่ครบวงจร (Full Services) ตอบสนองกลยุทธ์ในรูปแบบ On Demand ที่มีความยืดหยุ่นและผู้เข้าพักสามารถปรับเปลี่ยนระดับบริการเสริมให้ตอบโจทย์กับความต้องการได้เพิ่มมากขึ้น และ 3) **ความได้เปรียบจากธุรกิจอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน** (Conglomeration Economy) โดยปกติกลุ่มธุรกิจโรงแรมขนาดใหญ่มักมีธุรกิจอื่นในอุตสาหกรรมอื่น เช่น สปา ร้านอาหาร ธุรกิจแฟชั่น อสังหาริมทรัพย์ หรือ ห้างสรรพสินค้า ที่อาจใช้ประโยชน์จากธุรกิจอื่นผ่านรูปแบบสิทธิประโยชน์ เช่น บัตรกำนัลในการใช้บริการธุรกิจอื่นในเครือเดียวกัน เป็นต้น

- 2) การกระจุกตัวรายได้เกิดในเมืองหลักในรูปแบบ Gateway City ที่สะท้อนถึงความสัมฤทธิ์ผลที่ไม่สมบูรณ์ของโครงการท่องเที่ยวเมืองรองที่ประสบความสำเร็จในเรื่องของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ประสิทธิผลของการกระจายเม็ดเงินเข้าสู่พื้นที่เมืองรองยังไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากเมืองรองยังไม่สามารถพัฒนาศักยภาพเพื่อดึงดูดให้เกิดการพักแรม ส่งผลให้เม็ดเงินส่วนใหญ่ยังคงหมุนเวียนในพื้นที่เมืองท่องเที่ยวหลัก ตัวอย่างเช่น พื้นที่ภาคตะวันออกในปี 2566 เทียบกับปี 2565 ที่มีนักท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรีเพิ่มขึ้นเกิน 200% แต่รายได้โรงแรมเติบโต 27% ในขณะที่ชลบุรีที่มีผู้เยี่ยมชมเพิ่มขึ้น 50% แต่รายได้โรงแรมเติบโตถึง 70%

ดังนั้น แม้ธุรกิจโรงแรมยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับภาคการท่องเที่ยวที่ยังเติบโตต่อเนื่อง แต่ยังคงแฝงด้วยความเสี่ยงบาง ด้วยเหตุดังกล่าว หากธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยวไทยจะสามารถพัฒนาต่อไปได้อย่างยั่งยืน และเติมรูปแบบทาง ttb analytics เน้นภาครัฐควรเร่งพัฒนาศักยภาพ ผ่านนโยบายที่มีความต่อเนื่องและขยายผล เพื่อเพิ่มแต้มต่อให้กับธุรกิจโรงแรมในเมืองรองและกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อย ดังนี้

1. **การสนับสนุนท่องเที่ยวเมืองรองให้เต็มประสิทธิภาพ** ส่งผลให้สามารถใช้สิทธิประโยชน์จากโครงการต่าง ๆ ได้เต็มที่ เช่น สิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษีในโครงการ "เที่ยวเมืองรอง 2567" ที่กำหนดไว้ไม่เกิน 15,000 บาท โดยถ้าพิจารณาถึงเงินจำนวนดังกล่าวอาจเกิดจากการเดินทางแค่ 1 ทริป การท่องเที่ยวเมืองรองในทริปถัดไปอาจไม่จูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเมืองรอง รวมถึงเมื่อพิจารณาการนำรายจ่ายท่องเที่ยวเมืองรองมาหักภาษีได้เต็มจำนวนโดยไม่กำหนดเพดานอาจส่งผลดี

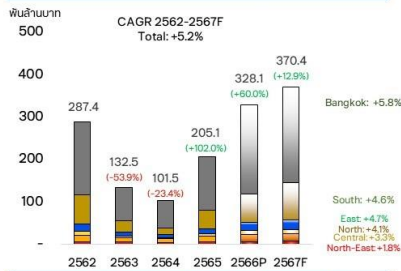
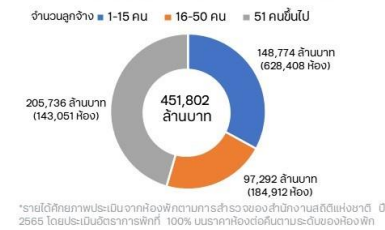
กับรายรับของภาครัฐ เนื่องจากตามฐานข้อมูลผู้เสียภาษีพบว่า 90% เสียภาษีในฐานภาษีไม่เกิน 10% และเม็ดเงินที่สามารถทำมาลดหย่อน ต้องเป็นเม็ดเงินที่อยู่ในระบบภาษีที่ส่วนใหญ่ถูกจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มที่อัตรา 7% รวมถึงผลทางอ้อมที่จะเกิดเม็ดเงินหมุนเวียนในพื้นที่ผ่านตัวทวีคูณจ่ายเอกชน (Multiplier Effect) ที่จะช่วยเพิ่มเม็ดเงินหมุนเวียนและส่งผลต่อทั้งภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีเงินได้ที่เพิ่มสูงขึ้น

2. การสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อย เพื่อสร้างแต้มต่อจากความเสียเปรียบตามธรรมชาติที่มีอยู่เมื่อเทียบกับผู้ประกอบการรายใหญ่ เช่น ออกนโยบายลดหย่อนภาษีพิเศษสำหรับผู้ประกอบการในพื้นที่เมืองรอง พร้อมออกนโยบายกระตุ้นฝั่งอุปสงค์ทั้งภาคประชาชนและธุรกิจที่จะมาพักแรมหรือทำกิจกรรมบนพื้นที่เมืองรองแบบมีเงื่อนไขและข้อจำกัดให้น้อยที่สุด

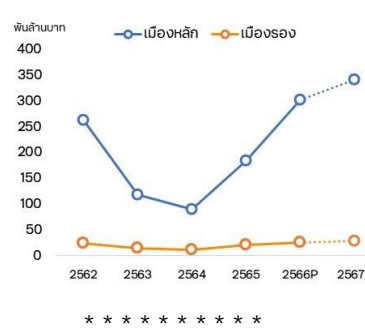
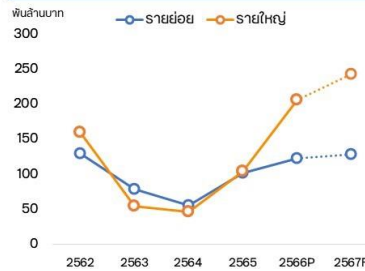
กล่าวโดยสรุป ttb analytics คาดธุรกิจโรงแรมยังสามารถเติบโตได้ต่อเนื่องจากแรงหนุนของภาคท่องเที่ยวที่ยังคงเติบโตต่อเนื่อง หากแต่ความเติบโตดังกล่าวมีลักษณะการเติบโตแบบไม่เท่าเทียม โดยธุรกิจรายใหญ่มีแนวโน้มเติบโตดีกว่ารายเล็ก เมืองท่องเที่ยวหลักยกระดับเป็นเมืองศูนย์กลางท่องเที่ยวภูมิภาค (Regional Tourism Capital) ที่ดึงดูดการพักแรมของนักท่องเที่ยวจากเมืองรองในพื้นที่มาพักแรมในจังหวัดหลัก ส่งผลให้ส่วนแบ่งตลาดยังกระจุกตัวอยู่ที่กลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่โดยเฉพาะในพื้นที่เมืองหลัก ดังนั้น เพื่อลดความเปราะบางดังกล่าวภาครัฐควรสนับสนุนออกนโยบายแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของนโยบายเที่ยวเมืองรอง รวมถึงเน้นย้ำ **“ความยั่งยืนต่อเนื่องของนโยบาย และสร้างความเชื่อมั่นนโยบาย”** โดยสนับสนุนให้เป็นโครงการระยะยาว ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการโรงแรมสามารถวางแผนธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสในการเติบโตไปพร้อม ๆ กับแรงหนุนจากภาครัฐที่ช่วยสร้างแต้มต่อให้ผู้ประกอบการรายย่อย เพื่อเพิ่มศักยภาพการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เลือกพักแรมในเมืองรองเพิ่มขึ้น ทำให้ขนาดเศรษฐกิจโตขึ้นและส่งผลต่อการขยายตัวของเมืองรอง ซึ่งจะทำให้เกิดกิจกรรมมากพอที่จะทำให้ให้นักท่องเที่ยวเลือกที่จะพักและใช้เวลาในจังหวัดเมืองรองมากกว่าเพียงแค่เดินทางไปเช้า เย็นกลับ หรือใช้เป็นแค่ทางผ่านเหมือนอย่างปัจจุบัน

(Potential Income) ⁽¹⁾ คือ จำนวนห้องพักตามการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติจำนวน 956,000 ห้องทั่วประเทศ โดยประเมินอัตราการพักที่ 100% บนราคาห้องต่อคืนตามระดับของห้องพัก

ttb analytics มองรายได้ธุรกิจโรงแรมปี 2567 เพิ่มแตะ 3.70 แสนล้านบาท
บนความเปราะบางของการเติบโตแบบไม่สมมาตร

รายได้ของธุรกิจโรงแรมในไทย
จำแนกตามภูมิภาค

รายได้ศักยภาพ (Potential Income)*
ธุรกิจโรงแรม จำแนกขนาดสถานประกอบการ

*รายได้ศักยภาพประเมินจากห้องพักรวมการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2565 โดยประเมินอัตราการเข้าพัก 100% บนราคาห้องต่อคืนตามระดับของห้องพัก

การเติบโตของธุรกิจโรงแรมจำแนกตามขนาด
ธุรกิจและจังหวัดท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

- ✓ การขาดการประชาสัมพันธ์ประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนและผู้ประกอบการบางส่วนไม่สามารถใช้สิทธิ์ประโยชน์จากโครงการต่างๆ ได้เต็มที่
- ✓ สนับสนุนนักท่องเที่ยวมากขึ้น โดยเพิ่มจำนวนเงินลดหย่อนให้มากกว่า 15,000 บาท เพื่อใช้ประโยชน์จากโครงการได้เต็มที่หรือตามกำลังของนักท่องเที่ยว และไม่จำกัดระยะเวลาให้อยู่แค่ช่วง Low-Season
- ✓ สนับสนุนผู้ประกอบการโรงแรมในเมืองรอง พร้อมออกนโยบายกระตุ้นและส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมาพักแรมในเมืองรองอย่างมีเงื่อนไข และดำเนินการเป็นโครงการระยะยาวเพื่อให้ผู้ประกอบการวางแผนธุรกิจได้

ที่มา: Enlite, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, สำนักงานสถิติแห่งชาติ และ ttb analytics